

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Фізико-технологічний факультет
Кафедра теорії та методики професійної освіти

ПРОФЕСІЙНА ПЕДАГОГІЧНА ОСВІТА: ТЕОРІЯ, ДОСВІД, ПЕРСПЕКТИВИ

**Матеріали Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції
26-27 жовтня 2017 р.**

Україна, Рівне
Видавець О. Зень
2017

УДК 377
П 84

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 13 від 30 листопада 2017 р.)

Редакційна колегія:

Постоловський Руслан Михайлович – кандидат історичних наук, професор, ректор РДГУ – голова оргкомітету;
Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор, перший проректор РДГУ – заступник голови оргкомітету;
Дейнега Олександр Вікторович – кандидат економічних наук, професор, проректор з наукової роботи РДГУ – заступник голови оргкомітету;
Сингаївський Дмитро Васильович – кандидат педагогічних наук, доцент, декан фізико-технологічного факультету РДГУ;
Лісова Світлана Валеріївна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії і методики професійної освіти;
Поліщук Наталія Володимирівна – доктор філософських наук, доцент;
Дупак Надія Василівна – кандидат педагогічних наук, доцент;
Кирильчук Юрій Васильович – кандидат педагогічних наук, доцент;
Літковець Олена Дмитрівна – кандидат педагогічних наук, доцент;
Шурин Олена Іванівна – кандидат педагогічних наук, старший викладач.

Рецензент:

Савченко Лариса Олексіївна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та методики технологічної освіти ДВНЗ «Криворізький національний університет».

Професійна педагогічна освіта: теорія, досвід, перспективи. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Рівне 26 – 27 жовтня 2017 року). – Рівне: О. Зень, 2017. – 136 с.

ISBN 978-617-601-229-0

У збірнику представлено тези доповідей учасників Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Професійна педагогічна освіта: теорія, досвід, перспективи», яка відбулася 26-27 жовтня 2017 р. на базі Рівненського державного гуманітарного університету за ініціативи кафедри теорії і методики професійної освіти. Тематику доповідей присвячено: теоретико-методологічним засадам процесу модернізації сучасної педагогічної освіти; практичному досвіду організації навчально-виховного процесу на уроках в ЗОШ та ПТНЗ; сучасним методикам забезпечення якості професійної та вищої освіти; особливостям використання інноваційних технологій під час вивчення дисциплін гуманітарного та природничого циклів.

Збірник адресовано науковцям, аспірантам, магістрам, студентам і вчителям ЗОШ та ПТНЗ з метою використання в науковій та навчально-виховній діяльності.

*За достовірність фактів, дат, назв і т.ін. відповідають автори статей.
Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.*

УДК 377

ISBN 978-617-601-229-0

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2017
© Автори статей, 2017

професіонал.

Література

1. Поліщук Н.В. Формування елементів мудрості у молоді в сучасних умовах розвитку суспільства / Н. В. Поліщук // Науковий вісник. Серія «Філософія». – Харків: ХНПУ, 2016. – Вип. 47 (частина І). – С. 221–235.
2. Анцыферова Л. И. Мудрость и ее проявления в разные периоды жизни человека / Л. И. Анцыферова // Психологический журнал. – 2004. – Т. 25. – № 3. – С. 17–24.
3. Поліщук Н. В. Освітні стратегії формування духовності молоді у контексті інформаційно-високотехнологічного прогресу: дис... докт. філософ. наук: 09.00.10 – філософія освіти / Н. В. Поліщук. – Київ: Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, 2017. – 466 с.
4. Філософія: [навч. посіб.] / [Т.О.Сілаєва, Н.В.Гнасевиц, Г.О. Орендарчук, З.С. Сокол]; за заг. ред. Т.О. Сілаєвої. – Тернопіль: Астон, 2008. – 360 с.
5. Гончаренко С.І. Український педагогічний енциклопедичний словник / С.І. Гончаренко. – Рівне: Волинські обереги, 2011. – 552 с.
6. Мічіо Кайку. Фізика майбутнього / Мічіо Кайку / Переклала з англ. Анжела Кам'янець. – Львів: Літопис, 2013. – 432 с.
7. Кремень В. Г. Філософія: Логос, Софія, Розум: підруч. для студ. ВНЗ / В. Г. Кремень, В. В. Ільїн. – К.: Книга, 2006. – 432 с.
8. Шадських Ю. Співвідношення науки і мудрості в сучасному світі / Ю. Шадських // Філософські науки. Фундаментальні проблеми сучасної філософії. – 2010. – № 661. – С. 14–18.
9. Зязюн І. А. Інтелектуально-творчий розвиток особистості в умовах неперервної освіти. Неперервна професійна освіта: Проблеми, пошуки, перспективи: [Монографія] / За ред. І. А. Зязюна. – К.: Вид-во «Віпол», 2000. – С.11–57.
10. Вітвицька С. С. Компетентнісний та професіографічний підходи до побудови професіограми магістра освіти / С. С. Вітвицька // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. – Випуск 57. – Вид-во ЖДУ імені І. Франка 2011. – С. 52–58.

Галина Мартинюк
кандидат хімічних наук,
доцент кафедри екології, географії та туризму,
Рівненський державний гуманітарний університет,
м. Рівне
Ірина Мартинюк
вчитель хімії Рівненського економіко-правового ліцею,
м. Рівне

ОЗНАЙОМЛЕННЯ З «ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ» ПОЛІМЕРНИМИ КОМПОЗИЦІЙНИМИ МАТЕРІАЛАМИ НА ФАКУЛЬТАТИВНИХ ЗАНЯТТЯХ У ПРОФІЛЬНИХ КЛАСАХ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

На сучасному етапі розвитку шкільної хімічної освіти питання зацікавленості до вивчення хімії стоїть на першому місці. Розв'язання цієї проблеми залежить від того, чи будуть у подальшому накопичені знання активним надбанням школярів чи стануть для них мертвим тягарем.

Вивчення хімії у профільних класах закладів повинно сприяти інтелектуальному розвитку учнів, готовності до праці, самостійної пошукової діяльності. І це ставить перед вчителями хімії завдання зробити шкільний курс хімії цікавим та пізнавальним. Нині велике значення набувають самовдосконалення та самоосвіта учнів.

Зміст програм курсів за вибором і факультативів, як і кількість годин та клас, в якому пропонується їх вивчення, є орієнтовним. Учитель може творчо підходити до реалізації змісту цих програм, ураховуючи кількість годин виділених на вивчення курсу за вибором (факультативу), інтереси та здібності учнів, потреби регіону, можливості навчально-матеріальної бази школи. Окремі розділи навчальної програми з хімії можуть вивчатися як самостійні курси за вибором або факультативи.

Так для учнів 10 профільного класу з хімії можна запропонувати курс за вибором «Синтетичні високомолекулярні сполуки і композиційні полімерні матеріали на їх основі». Важливість цієї теми зумовлена тим, що сучасну епоху можна назвати століттям полімерів і композиційних полімерних матеріалів. Основна причина такого бурхливого розвитку полімерних композиційних матеріалів – це те, що традиційні «чисті» полімери в значній мірі вичерпали свої можливості, а науково-технічний прогрес вимагає матеріали з новими властивостями [1].

Як засвідчує практика, ознайомлення з історією добування, будовою, властивостями нових хімічних сполук, розширює науковий світогляд учнів, до того ж ці відомості цікаві та доступні для засвоєння.

Що стосується шкільного курсу хімії, то полімерним матеріалам присвячено кілька сторінок. Хімія високомолекулярних сполук в 9 класі обмежується розглядом лише поліетилену і його властивостей, а в 11 класі оглядово вивчають традиційно вже відомі каучуки, гуми, штучні і синтетичні волокна. Тому при ознайомленні з основними напрямками використання полімерних композиційних матеріалів у даному курсі за вибором доцільно було б ознайомити учнів з наногібридними полімер-неорганічними композитами [2], полімерними електропровідними нанокомпозитами [3], а також «інтелектуальними» полімерними композиційними матеріалами [4]. Останні становлять важливий напрям сучасного матеріалознавства.

За аналітичними прогнозами інноваційний розвиток і рівень економіки у XXI столітті визначатимуть саме нанотехнології, що викличе істотні зміни в усіх сферах діяльності [5].

На сьогодні електропровідні полімерні нанокомпозити на основі полімерів та вуглецевих нанотрубок (ВНТ) є предметом широкого вивчення протягом останнього десятиліття і привертають значну увагу науковців завдяки тому, що вони мають високу електропровідність, володіють високою діелектричною проникністю, при критичній концентрації нанонаповнювача. [6]. Така особливість цих нанокомпозитів дає можливість використовувати їх як електроактивні полімери, запірні діелектрики для польових транзисторів, діелектрики для накопичувальних конденсаторів.

«Смарт»-матеріали (smart-materials) або «інтелектуальні», «розумні» матеріали – це широкий клас конструкційних матеріалів, які можуть цілеспрямовано змінювати свої фізичні та фізико-хімічні властивості залежно від зміни зовнішніх умов, а також здатні до самодіагностування і самоадаптації [7].

«Інтелектуальність» даної групи матеріалів проявляється в тому, що вони характеризуються взаємозалежними, але різними за своєю природою властивостями (механічних, електричних, магнітних тощо). Це дозволяє використовувати дані матеріали або як сенсори, чутливі до якогось зовнішнього впливу, або як виконавчі пристрої (актуатори), що передають вплив з пристрою керування на об'єкт керування. І в тому, і в іншому випадку функція відгуку на вплив, як правило, є нелінійною. Деякі з «розумних» матеріалів можуть самостійно реагувати на зовнішні впливи, як, наприклад, біметалеві пластили в найпростіших регуляторах температури. «Розумні» матеріали за фізичними ефектами, що лежать в основі їх використання поділяють на сім основних груп.

При вивченні даного курсу необхідно звернути увагу учнів та те, що «інтелектуальні» матеріали все більше приходять на зміну звичайним конструкційним матеріалам і застосовуються у багатьох галузях промисловості, мають переваги порівняно з традиційними матеріалами.

«Розумні» матеріали широко використовується при розробці сенсорів для аерокосмічної та автомобільної, харчової промисловостей, медицини, біоніки з метою отримання структур і компонентів, які надають інформацію про свій експлуатаційний стан. Також учні повинні володіти інформацією про те, що такі «інтелектуальні» матеріали можуть використовувати унікальні властивості, якими володіють наночастинки і наноматеріали. Розробка таких структурованих матеріалів повинна передбачати застосування аналітичних пристроїв та методів високої роздільної здатності, які здатні характеризувати матеріали на всіх рівнях, та відстежувати взаємозв'язок структура – властивості в режимі «in situ» [8, 9].

Література

1. Копань В.С. Композиційні матеріали [Текст]: навч. посіб. / Василь Копань. – К.: Пульсари, 2004. – 196 с.
2. Помогайло А.Д. Гибридные полимер-неорганические нанокомпозиты / А.Д. Помогайло // Успехи химии. – 2000. – Т. 69, № 1. – С. 60-89.
3. Аксіментьєва О.І. Електрохімічні методи синтезу та провідність спряжених полімерів / Аксіментьєва О.І. – Л.: Світ, 1998. – 132 с.
4. Уорден К. Новые интеллектуальные материалы и конструкции. Свойства и применения / К. Уорден. – Москва: Техносфера, 2006. – 224 с.
5. Нанохімія. Наносистеми. Наноматеріали / С.В. Волков, Є.П. Ковальчук, В.М. Огенко, О.В. Решетняк. – К.: Наукова думка, 2008. – 423 с.
6. Ковтун Г.Л. Наноматериалы: технологии и материаловедение: Обзор / Г.Л. Ковтун, А.Л. Веревкин. – Харьков: ННЦ ХФТИ, 2010. – 73 с.
7. Ющенко С.М. Нові інтелектуальні матеріали: напрямки їх використання у конструкціях, що працюють в умовах динамічних навантажень / С.М. Ющенко // Новітні технології у науковій діяльності і навчальному процесі: Всеукр. наук.-практ. конференція студентів, аспірантів та молодих учених (м. Чернігів, 23-24 квітня 2014 р.): тези доповідей. – Чернігів: ЧНТУ, 2014. – С. 12-15.
8. Методи та пристрої для виготовлення виробів з інтелектуальних полімерних композиційних матеріалів / В.І. Сівецький, О.Л. Сокольський, І.І. Івіцький, О.Є. Колосов, В.М. Куриленко // Вісник НТУ «ХП», 2016. – №4 (1176). – С. 95-101.

9. Konopelnik Oksana I. Effect of temperature on the optical properties of conducting polyaminoarenes and their composites with elastic polymer matrix / Konopelnik Oksana I., Aksimentyeva Olena I., Martynyuk Galina V. // Molec.Cryst.Liq.Cryst. – 2005. – Vol. 427. – P. 123-132.

Ірина Мельник

магістрант,

Рівненський державний гуманітарний університет,

м. Рівне

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ТЕХНОЛОГІЙ

Постановка проблеми. Усвідомлення необхідності формування в майбутнього фахівця професійної компетентності втілено у принципі професійної спрямованості вищої освіти, що регулює взаємозв'язок загальноосвітніх, загальнотехнічних знань і конкретно-практичний характер знань, умінь і навичок в обраній професії, сприяє формуванню професійної спрямованості особистості.

Впроваджена у закладах освіти України з 2005 р. проектно-технологічна система трудового навчання учнів потребує відповідної підготовки вчителів, а також розробки її належного змістово-методичного забезпечення. Враховуючи вищезазначене, у закладах освіти розпочато цілеспрямовану й систематичну діяльність із перепідготовки та підвищення кваліфікації вчителів щодо реалізації проектно-технологічного підходу в трудовому навчанні учнів.

Аналіз практики використання цього підходу в загальноосвітній школі України свідчить, що внаслідок відсутності злагодженої підготовки до професійної компетентності майбутніх учителів технологій існує проблема якісного становлення фахівців до проектної діяльності. Більшість учителів на момент впровадження проектної системи не готові до якісної її реалізації, оскільки рівень їх теоретико-методичних знань та вмінь недостатній для організації відповідної навчально-трудової діяльності учнів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема змісту підготовки фахівця перебуває в центрі уваги сучасної педагогічної науки, на що вказують численні дослідження в галузі розробки теоретичних засад відбору та структурування його елементів (В. Краєвський, І. Лернер, М. Скаткін та ін.), підходів до побудови навчальних планів та навчальних програм (Д. Дейкун, І. Моргунов, В. Роменець, Д. Сметанін, В. Стещенко, М. Тименко, Д. Тхоржевський та ін.).

Теоретико-методичні засади професійної підготовки педагогічних кадрів до здійснення трудового навчання школярів вивчали О. Коберник, В. Мадзігон, В. Сидоренко, Н. Слюсаренко, Д. Тхоржевський та ін. В останні роки з'явилися цікаві й перспективні напрацювання сучасних дослідників щодо застосування проектної діяльності в практиці вищої школи (В. Алексюк, В. Денисенко, І. Колеснікова, С. Ксьонз, З. Курлянд, М. Пелагейченко, О. Пехота, Л. Савченко, О. Саган, Н. Тверезовська, А. Терещук, Г. Терещук, Р. Хмелюк, В. Юрженко та ін.). У працях В. Бербец, Т. Бербец, О. Белошицького, В. Вдовченко, В. Вишневецького, Н. Дубової, Н. Матяш та інших авторів обґрунтовуються сутність та значущість застосування проектного навчання в трудовій підготовці учнів.

Дослідження проблем підготовки вчителя трудового навчання здійснювалися за такими напрямками: проблеми фундаментальної підготовки вчителя трудового навчання (В. Сидоренко), підготовка вчителя трудового навчання до проектної діяльності (О. Коберник, Є. Мегем, С. Яшук), до інноваційної педагогічної та художньо-конструкторської діяльності (Н. Знамеровська, О. Сидоренко, Б. Прокопович), до педагогічної дослідницької діяльності (Є. Кулик). Різні питання теорії і практики трудового виховання висвітлено в дослідженнях В. Андріяшина, С. Батишева, Р. Гуревича, В. Мадзігона, Г. Терещука, Д. Тхоржевського та інших вчених.

Разом з тим питання професійної підготовки майбутніх учителів, зокрема вчителів технологій не отримало належного висвітлення й залишається актуальним.

Мета статті – виявити основні напрями модернізації професійної підготовки майбутніх учителів технологій у контексті сучасних трансформацій, визначити можливості компетентнісного підходу в межах змісту професійної підготовки майбутніх учителів технологій.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасний учитель технологій – це педагог, який відчуває потребу постійно поповнювати свої знання, розвивати свої розумові здібності, вміє всебічно користуватися своїми інтелектуальними й творчими можливостями, професійними навичками. Зміст професійно- педагогічної підготовки складають загальнонаукові та теоретичні засади педагогічної науки як підґрунтя професійної підготовки майбутнього вчителя технологій.

Та, основним з ключових понять в професійній підготовці вчителя займає його компетентісна підготовка. У науковій літературі й довідкових джерелах існує чимало визначень поняття «компетенція».

Наукове видання

ПРОФЕСІЙНА ПЕДАГОГІЧНА ОСВІТА: ТЕОРІЯ, ДОСВІД, ПЕРСПЕКТИВИ

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Професійна педагогічна освіта: теорія, досвід, перспективи»

26-27 листопада 2017 року м.Рівне

Відповідальні за випуск – С.В. Лісова, О.Д. Літковець
Комп'ютерна верстка – О.Д. Літковець

Формат 60х84/8 . Папір офсетний. Гарнітура Times Romans.
Ум. друк. арк.. 21,6. Тираж 100 прим.

Видавець О.Зень
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
РВ № 26 від 6 квітня 2004 р.
пр. Кн. Романа, 9/24, м. Рівне, 33022;
тел. 0-362-24-45-09; 0-68-025-06-74;
olegzen@ukr.net

Видруковано: Кафедра теорії та методики професійної освіти РДГУ
вул. Платова, 39, каб. 98, м. Рівне, 33000
тел. 0-362-63-36-09